

Nro. 48.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Decembernek 12-dik napján
1800-ik éjztendőben.*

B é c s.

Tegnap, dél után, 12 és 1 órakor indultak ki Császár, és Császárné Ő Felségek Magyar Országra Kis-Martomba, 3 hintóval. Az elsőben, magok Ő Császári Felségek, *Ferdinánd* Toskanai Nagy és Fő herczeg, és Ő Csász. Felségenek egyik testvére; a' másodikban a' Fels. Nápolyi Királyné, két herczeg Kis Alfzonyával, és a' Toskanai Nagy és Fő Herczegné; a' harmadikban két Nápolyi Kir. herczeg, és a' Fels. Nápolyi Királynénak udvari mestere, és mesternéje ültek. Ebédet *Laxenburgban* ettek, vatsórára Kis-Martomba szándékoztak. — Ma az azon környéken fekvő Magy. Nemes felkelt teregeket fogják meg szemlélni, de hól-

B b b

nap estére, szándekoznak Ő Felségek ide vizszá
jönni.

Gróf *Wurmbrand Ferenoz József*, Cs. Kir. még hatalmazott udvari Commissarius, e' most folyó Decembernek 2 ik napján, egy hirdetményt tetetett *Grécz* városában közönségessé, mellyben minekutánna Ő Csasz. és Kir. Felségének a' ditsösséges és allandó békeffégnek meg nyerése végett tett törekedéseit kevés, de fontos szókkal elő adta volna, arra kéri, serkenti, és unszollya a' Belső Auszriai tartományoknak, úgymint, Styriának, Carinthiának, Carnioliának, Triestnek, Goritzának, Friauliának, 's több ezekkel határos Cs. K. tartományoknak lakosit, hogy Magyar és Cseh Országoknak, Felső és Alsó Auszriának, Morvának és Sziléziának ditsiretes példajokat követván, ök is, a' kik a' fegyver viselésre alkalmatosak, öszvesféggel kellyenek fel, 's fogjanak hazájoknak, dühös ellenség ellen leendő védelmezésére fegyvért, és tehetségeknék mértéke szerént, adakozzanak a' fel kelendő legénységnek ruhazatjokra, fegyverekre, és zsöldjokra annyit, a' mennyit e' végre szükségesnek itilnek.

Az egyesült Morvai és Sziléziái vadász sereg, ezen tartományok fő Kormányozójának, Gróf Ugartenek, és az ottan Commandirozó Generálisnak, Gr. Latour Cs. K. hadi Tárnokmesternek jelenlétekben, November 26-ik napján, a' *Brünni* mezőségen meg mustráltatván, jeles próbáit adta fegyverben való gyakorolatasának, Azután harmad nappal, úgymint Nov. 28-ik napján reggel, szép tábori, és hármónias muzsika zengés közt a' városból ki marsirozván, Cseh Ország felé indúlt. Igen nagy díszére szolgált az, ezen szabad vadász seregnék, hogy a' fent nevezett tartománybéli fő Kormányozó, Commandirozó vezér, minden jelenvölt Generálisok, urak, és sok lakosok, jó darabon el kísérték azt.

Hadi Történetek.

I. Németországban.

A' miképen János Kir. Fő Herczeg, Hanni fő hadi szállásáról, November 3-ik napján költlevélben jelentette, azon napon, egész armadiáját onnan ki indítván, az Anzing környékén táborozott ellenség ellen vezette, azt igen keményen meg támadta, de az is vakmerően állott ellent, és mivel a' mi seregeink a' hollzas és bajos marsirozás miatt egészen el voltak lankadva, lemmi sem tehetvén a' pihent és számos ellenség ellen, minekutanna mind a' két részről lekat vezettek volna, jobbnak tartotta Ö Kir. Fő Herczega a' vezérlése alatt lévő Cs. K. armadiát visszahúzni, 's avval együtt az Ina folyóviznek inuenső partja mellett le telepedni, mint lemmi el fáradott seregével az áthatatlan hadi szerentségre támaszkodni. Maga Ö Kir. Fő Herczega Alt-Oettingenbe tette maga fő hadi szállását által, és még December 6-ik napján is ott volt. — Mivel még akkor sem vehette minden trupjainktól, az első és 3-ik Decembéri ütközetekben szenvedett veszteségeinket, az ott lemmi tudósíthatta a' Fels. udvari hadi Cancellériát arról voltaképen.

Az ellenségeskedésnek ujobbani el kezdődésétől fogva; számos Franczia katonákat el fogdostak a' Klénau és Simbschön Feldmarsal Lajtmántok, és a' Meccsery General Major vezérlések alatt lévő vitézeink.

II. Olaszországban.

Az itten lévő Cs. K. armadiának fő vezérje, Lovasság Generalissa, Gr. Bellegarde, 29-ik Novemberi tudósításában arról téizen jelentétt, hogy ott is hozzá fogtak már a' Francziák az ellenségeskedéshez; és hogy vissza nyomván a' Ceresa-

ra mellett tanyázott vigyázó seregeinket, egy Battalion-Commendans vezérlése alatt, 800 embert küldöttek ki azon hely védelmezésére, 800-at pedig rezervába állítottak.

Mint hogy pedig igen hasznos tanya vőlt az a' mi ármadiánkra nézve: ahoz képest *Vogelsang* K. M. Lajtmántra bizta annak vissza foglaltatását, e' pedig a' *Aspre* Generál Majórra, a' ki is, azon katonasággal, a' mellyet maga magának ki választott, Novemb. 27-ikén elindulván, és a' fent nevezett tanyához érkezvén, leg elsőben is a' *Preis* battalionnyát, és a' Banátusi Regimentnek 3 kompaniáját küldötte az ellenségre, és olly szerentsés is vőlt, hogy tsak hamar ki üzette lántzaikból a' Francziákat, a' kiknek az *Erdödy* Hufzár Regimentjének egy eskadronja utánnok eredvén, futó sorjaikba bé vágta, 's igen sokat lekontzoltak, 100-at el fogtak, a' többi pedig, a' kik a' halaltól, és fogságiól meg menekedtek, *Castel Goffredo* felé futottak, hanem mig oda érhettek vőlna, addig is sok le vagdaltatott és sebbe ejtetett közölök. — A' mi ezen tsatatskában történt veszteségünk két sebbe ellekből állott.

Bé vett szokások szerént, az Olasz Országi tartományokat is sok csatáival és veszteséggel sanyargatták a' Francziák. A' Toskánai N. Herczagségben Sienára 100,000, Florentziára pedig 400,000 tallér hadi adót vetettek. A' *Sienai* Püspök néhány oda való küldöttekkel együtt *Florentziába* utazván, azon esedezett az ott lévő Francia Commendansnak, *Miollis* Generálisnak, hogy tekintene a' jelenvaló nyomorúságos időkre, és szállitaná alább a' Siénára vetett hadi adót.

A' most nevezett Francia Generális egy 5. személyből álló Commissiót rendelt a' Toskánai N. Herczagségben talált, és sequestrum alá tette Anglus, Orosz, Portugallus, Török és Nápolyi jószágoknak meg betsültetésekre, és a' Livornói kikötő helyben találtatott hajoknak requisiti-

óba való vételekre, a' Franczia Respublikának szolgálatjára. Ezekből, és ezekhez hasonló intézeteikből a' Francziáknak, nem külömben, a' Génuai kikötő helyben hajókra rakott ártilleriákból előre is azt lehet jövendőlni, hogy ők Nápoly Ország ellen fognak menni.

Florentzia városa, Brüne és Düpont Fr. Generálisok eránt való jó indulatjának ki nyilatkoztatása végett, amannak két alabástrom köböké-szült régi edénnyel, ennek pedig igen betses képekkel, és márvány oszlopokkal kedveskedett. Majlandból iratik, hogy a' Toskánai N. Herczegségben találtatott régiségeknek és ritkaságoknak ki válogatásokra, és a' Párisi nemzeti Muzeumba leendő küldetésekre, egynéhány azokhoz értő Tudósok fognak küldetni.

Az Aostai Herczeg és Herczegné, oda hagyván a' Porto-Ferrajói szigetet, Szárdiniába mentek által. Kétség kívül, a' Fels. Szárdiniai Király is fogja őket, a' jelenvaló környülállások közt követni.

A' Bolognai Municipalitas, elégtelen léven a' Franczis armadia számára kívánt pénznekki szerzésére, hivatalyától meg fosztatott.

Az Inn folyóviz környékén történt 1-ső, és 2-dik Decembéri tsatákról ekként szóllanak a' Monachiumi levelek: „Tegnap (úgy mint Dec. 1-ső napján) reggeltől fogva egész estig nagy ágyú harsogás hallatott. A' Cs. Kir. seregek, reggeli 7 órakor tüzesen meg támadták a' Fr. armádiának bal szarnyát, és noha vissza nyomattak eleinte: mindazáltal a' Magyar gyalogságra, és Würtembergi seregekre bukkanván az előre nyomúlt és gyözni kezdett Francziák, igen sokat vesztettek, 's kéntelenek vóltak magokat Haagig vissza húzni.“

Ismét: „Két naptól fogva *Haagban* vólt| a'

Fr. fő vezér *Moreau* hadi fő szállása. Tegnap (t. i. Dec. 1-ső napján) sok segítséget kapván a' Cs. Kir. ármadiának jobb szárnya annak balszárnyától és derekától, s kiváltképen lovasságot, minden oldalról meg támadta a' Fr. ármadiának 50 ezer főből álló bal szárnyát. Ezek, ámbár nyakasan viselték légyen is eleinte magokat, végtére mindazáltal hátráloi kénytelenítették. A' múlt ejjel, 4 óranira vitte hátrább *Moreau* fő vezér maga hadi fő szállását, úgymint *Hohenlindenbe*, a' hol meg is hált. Szünetlenül sok sebesek hozatnak ide, t. i. *Monachiumba*, a' kik több nire kard vágást kaptak. — Már egynéhány helyen próbát tettek a' Francziák az *Inn* folyóvizén való által menetelre, hanem magok is kénytelenek azt meg vallani, hogy sokkal több embert vesztettek azon próbákban, mint a' *Duna*, *Lech*, és *Iller* folyóvizéken lett által meneteknek alkalmatosságával.

Monachiumban Dec. 2-ik napján. Ma egész nap nem volt a' sok ágyú durogásnak szünete. — Késég kívül, török szakad, azon erőlködik *Moreau* Fr. fő vezér, hogy a' tegnap rajta esett gyálatnak mentskát magaról le moshassa. Tegnap este már arról beszélgettek a' *Franczia* fő hadi szálláson, hogy a' nevezett fő vezér egy plánumot készített volna a' maga tzellyának el követségére.

Nemtsak a' bal, hanem a' jobb szárnya is hátrább húzta magát a' Fr. ármadiának, ellenben a' derekát a' Cs. Kir. seregeknek leg nagyobb erőlködéseik mellett is, ki nem lehetett helyéről mozdítani.

Monachiumban December 2-ikán, esteli 6 órakor. A' mai isatában 3 *Franczia* Generálisok eliek sebbe, úgymint *Granier*, *Neu*, és *Hardy*. Az elsőnek leg veszedelmesebb a' sebé. A' *Moreau* Fő vezér testvér öltse alatt is, agyon jöveztett a' ló. Négy fél brigáda, egy vadász, és egy aragonyos Regiment nagyon meg ritkultanak. A'

sebbe esett Francziáknak 1200 — 1500-ra tétetik a száma.

Német Ország.

Azon 4 millió és 300,000 forintokból álló contributióra nézve, a' melyet a' Svéviai és Frankóniai Kerületekre vetettek a' Francia Commisariusok, egy, Moreau fő vezérhez intézett representatiójokban, a' többek közt így szólak a' Svéviai kerületbéli Karok és Rendek: „Generál Uram! Semmiképen el nem lehet halgatnunk, hogy olly mértékben van immár földünkön az inség, melyet szükségesképen kétségbe esés fog követni. Annakokáért vegye szívére Generális Uram a' mi igen szomorú állapotunkat, egész bizodalommal is vagyunk az eránt, hogy semmit sem fog, a' mi kipusztult tartományunktól olyat kívánni, a' mellynek tellyesítésére természetesen elégtelen. Jól tudjuk, hogy ennek sorsa egészen az Úr kezében vagyon; hanem arról is meg vagyunk győződve, hogy meg nem eggyez az Úr nemes szívével és gondolkozása módjával az, hogy a' kezébe lévő hatalommal vissza éllyen, és egészen elnyomja, a' lábai alá tapodja azt a' nemzetet, a' melly régtől fogva ártatlan áldozatjává lőnn a' pusztító hadnak.“

Strafsburgból, azt írják *November 26-ik napján*, hogy a' Lünevilli Congressusra ment személyek, egymás után miud széllyel ofzlottak. *Clarke* Generál, már annakelőtte 5 nappal onnan el ment, *Bonaparte* Jósef is fel pakoltatott, a' várbeli munkák félbe szakadtak, és az oda küldetett katona őrizetnek felé *Chalonsba* marsirozani parantsoltatott.

Frantzia Respublika.

A' Fő Conzulknak planuma szerént, minden figyelmetelségét az ifjuság nevelésére és tanításá-

ra fogja a' Francia Kormányfőek függeszteni. E' végre *Chaptal* Status Tanácsosra bízott egy olly közönséges plánumnak készítése, a' melly szerént azon köz hasznú feltétel eszközöltetődjék. El is végzette ő ezt a' reá bízott dolgot, és az ő planumja szerént, háromféle oskolai intézeteket, ugymint Municipali, Gyülekezetekbeli, és magános akadémiái oskolákat kell fel állítani. Az első rendbéli oskolákban azok a' tudományok fognak tanítódni, a' mellyeket minden polgárnak tudni szükséges; a' másod rendbeliekben, a' köz hivataloknak folytatására alkalmas férfiak, és meg világosított polgárok fognak neveltetni; a' harmadik rendbeliekben, mint szinte a' Német Országai Fő Oskolákban, mindenféle hasznos tudományok fognak tanítatódni. A' municipalis Oskolákban leendő tanítóknak fizetések 400 livernél alább nem lézzen, és ezerre is fel hághat; a' másod rendbéli oskolák Tanítóinak fizetésekre 1200 — 2500 liver rendeltetett, az akadémiákban leendő Professorokuk pedig 3000 — 5000 liver.

A' Lünevillei Congressusra nézve semmi tudositást nem adott ki a' Párisi *officiális* újság levél, az ugy nevezett *Monitör* egyebet, hanem hogy az arra küldetett Prussus követ *Schulz* Ur, már Párisból oda utazott légyen.

A' tengeri dolgokra ügyelő minister, minden Francia Országai kikötő helyekbe kemény parantsolatot küldött az eránt, hogy szunnyadhatatlan szemekkel vigyázzának, a' Spanyol Országból oda menendő hajókra, portékákra, és emberekre.

A' Garde nevezetü Osztályban, egy igen el-més mód szerént végeztetett ki e' világból az a' haramja társaság, a' melly sok tolvajságot, és gyilkosságot vitt ott végbe egy darab időtől fogva. Tudniillik egy policiával egyet értő ember hozzájok adván magát egykor azt mondja talva társainak, hogy tud ő egy régi kaffélyt, a' melly

ben 40000 liver van el rejtve. Arra való nézve, a' midőn az egész haramja társaság oda ment, és a' kintset keressé volna, amaz, a' már az előtt puskaporos minákkal meg rakott régi bafiélyt a' levegő égbe vettette, a' mellyben 15 haramja el vefzett, a' többi pedig el fogattatván, egymás után mind föbe lövetett.

Nagy Britannia.

Az ország nagy petsétjéből ki vagyon már a' Francia Országi czimer, a' három lilium töröltetve, mellyel III-dik *Edvard* Király uralkodásától fogva minden Angliai Királyok éltek vala, annak ki nyilatkoztatására, hogy nekik igaz jusok legyen Kiss Britanniához és Normandiához. Angliának, Skotziának, a' Wallisi Herczagségnek, és Hyberniának czimerjei vagynak már most a' Királyi czimernek 4 mezőjében, a' Hannóverai tziemer pedig a' közép ponton felül van. A' petsét nyomón, az előbbi Királyi titulus helyett csak e' van: *Britanniarum Rex*, a' melly minden világ részeiben lakó Brittus jobbágyokat magában foglal.

A' Londoni Kormányfőzék igen sok életet vásároltatott északi Amérikában. *Hogy el ne felejtssük.* Ottan igen nagy villongás támadt a' lakosok közt a' Congressus Előülőjének választása miatt, egy rész *Adamst* akarván azon méltóságos hivatalban tovább is meg hagyni; a' másik rész pedig *Jeffersont* kívánván abba helyheztetni. Ez ellen azt hántorgattyák ellenségei, hogy ő vállalatlan ember lévén, a' Respublikában is felállítaná a' vállalatanságot, a' melly miatt végtére minden kegyesség frámkivetésbe küldetődne. — *Virginidban* két testvér alyafi öfzve velzván e' miatt egymással, az egyik úgy fejbe ütötte a' másikat, hogy mingyárt Izorayü halált halt, maga pedig hazajából ki bújdosott.

Admirál *Nelsonra* fog, a' mint a' 14-ik Novem-

beri Londoni levelekből olvassuk, a' *Canalisban* az az a' Francia Ország és Anglia közt való tenger öblében, lévő flottának fő kormánya biztatódni. Nov. 12 ikén a' Királynál lévén különös audientián, a' Báthi 's Máltai Ordóknak tizmereivel, a' Török Császártól ajándékozott brilliantos kötsak tollal, a' Nápolyi Király és Királyné Ő Felségektől nyert medáliákkal, avagy emlékeztető pénzekkel, és azon betses kardal, vólt szépen fel ékesítettve a' mellyet London városa néki készitetett.

Lord *Nelson*, November 19-ikén vezetett bé a' Felső Parlamentumba, a' hol a' szokott esküvésnek le tétéle után, el foglalta a' nékie rendelt helyet és széket. Az úgy nevezett *Convent-garden* nevezetű teátrumon lévén ő nem régiben, jobb keze felől *Ladi Hamilton*, bal felől a' maga felesége ültek, háta megett pedig az édes atyja, és *Sir Hamilton* állottak.

A' Máltai szigetnek *Valletta* nevezetű erősségében talált ártilleriát 114,000 font sterlingre betsüllik a' Londoni levelek, mellynek egy részét, mint már régi metallumot, el fogják adni. Minden Málta mellett nyert hajoért 1000 font sterling jutalmat nyert egy egy hajós kapitány.

Orosz Birodalom.

Az Anglus hajóknak ezen Birodalombéli kikötő helyekben lett le árestáltatásának okát, ilyen szókkal adja elő a' 26-ik Octoberi Pétersburgi udvari újság levél: „Ő Császári Felségének, ugymond, értesére esett az, hogy a' Francziák birtokában vólt Máltai sziget az Anglustruppoknak magát fel adta; hanem még eddig tudtára nintsen, ha vallyon az 1798 esztendőben, December 30-ikán, Pétersburgban meg határozottatott végzés, a' melly szerént ezen szigetnek a' Jéruzálemi Sz. János vitézi Rendjének, mellynek Ő Orosz Császári Felsége a' Nagy Mestere, vissza

kellett volna adatódnia. Ahozképest, a' maga jussainak fenn tartására nézve, azt parantsolta Ő Császári Felsége, hogy minden Birodalmaibéli kikötőhelyekben lévő Anglus hajók árestom alatt legyenek, mind addig, valameddig azon fent emlitett meg egyezés bé nem tellyesitődik.

Egy északi tartománybéli közönséges levél szerént, a' Pétersburgi Császári, és a' Berlini, Stockholmi, és Koppenhágai Király udvarok közt kötött fegyveres neutralitást tárgyazó alliantzia, már tökéletességre ment.

Svécia Ország.

A' mostan uralkodó Király, *IV. Gustav*, November 1 ső napján lépett betses életének 23 ik esztendejébe, a' melly nap, egész *Stockholm* városában sok örvendetes vigságok, mulatságok, és vendégségek voltak.

A' Svéciai fő Kormányfizeknek sok izbéli kéréséfe, meg engedni méltoztatott azt *I. Pál* Orosz Császár Ő Felsége, hogy Svéciával határos birodalmaiból 60,000 tonna élet vitetődjék oda által. (Egy tonna, a' hajósoknak szokott számlalása szerént 2000 fontot foglal magában) A' minthogy mingyárt akkor egynéhány hajók küldettek Svéciából az Orosz Birodalombéli kikötő helyekbe azon életnek oda leendő vitele végett, a' mellyre, az ezen esztendőbeli vékony aratás miatt, igen nagy szüksége vagyon Svéciának.

Az ezen Országbéli Rendeknek és Karoknak azon meg határozások, melly szerént, a' Status adosságainak lassan lassan leendő meg kissebbitetésére nézve, a' közönséges adó öregbített, October utolsó napján, nyomtatásban is ki adott, és mingyárt közönségössé tétetett. E' szerént, egy millio, négy' száz ezer tallerra megy ez az adó, melly noha 350,000 tallérral több, mint volt az el múlt esztendőbeli; még is mindazáltal, helyessebbenlévén az, az adófizetők közt

fel osztatva, mint ennekelötte; az egész Ország-
nak könnyebbitésére fog lenni.

Spanyol Ország.

Mivel mind tovább tovább terjed Andaluzi-
ában a' Pestis, az egész Ország nagy rémülésben
lenni mondatik. Azon két Orvos Doctor közül,
a' kiket a' Madritti udvar *Sevillába* küldött, az
egyik tsak hamar meg holt, és a' másik is ne-
hezen menekedik meg a' haláltól. A' nevezett
városban, 25,000 embernél több fekszik betegen,
és mivel számosan ki költöztek honnyokból, és
az orvosló eszközök is meg szükültek, senki sem
segithet rajtok. *Kádixban* még most is 60—70
ember hal meg napjában, *Sevillában* ellenben 500
ember is el temettetik egy nap, és az által, hogy
ezrenként megy az ember a' templomokba, még
jobban ki terjesztődik a' pestis. Reá nem lehet
őket arra venni, hogy inkább a' szabad levegő-
ég alatt tartsák az ifeni tiszteletet. Az is felet-
több gyarapította ezt az öldöklőnyavalyát, hogy
a' régi szokás és vélekedés szerént, még most is so-
kan a' templomokban kívánnak temetkezni. Sok-
féleképen nyilatkoztatta ki ez a' nyavalya ma-
gát, most így, majd ismét másköpen. Most leg
elsőben is vért okád az ember, és nagyon meg
dagadnak dobogó erei.

Már is 8000-re tétetődik az ebben az Or-
szágban, pestises nyavalyában meg holt emberek-
nek a' száma; és már *Mallagára*, *Cordovára*, *Gra-
nadára*, 's több városokra is ki hatott. Hogy
Madritra is ki ne halljon, 22000 ember vont kö-
rülötte kordont, és senki sem botsáttatik abba bé
szoros meg vizsgáltság nélkül. Minden oda bé
menni akaró embernek tanúbizonyosság levelet kell
arról mutatni, hogy sem a' hol lakik, sem a' hol
keresztül utazik, lemmi nyoma nints a' pestis-
nek.

A' *Kádixi* Kormányozó olly jelentést küldött

a' Madritti Kormányfőznek, hogy arra az Anglia flottára is, a' melly az oda való kikötő hely előtt múltatott, és oda bé ütni akart, el ragadt a' pestis, melly dolog az által tudódott ki, hogy *Tetuanból*, *Fetz* Orizágnak anyja városából egy Anglus tífzt barátjához levelet küldvén, ezt a' szomorú újságot közölte vele. Ez a' levél pedig, hogy esett, hogy nem, a' Kádixi kikötő hely előtt találtatott. Ahozképest minden *Madriddban* lévő idegen követeknek tudtokra adatta azt a' Fels. Király maga miniszterje által, hogy szemessen vigyáztassanak az Anglus hajókra, ne hogy az ő hazájokra is ki terjedjen ez a' pusztító nyavalya.

Magyar Ország.

Nagy Bányáról Nov. 15-dik napján.

Mostanabar, nem igen megszűnt tőlünk, a' Szilágyságban, egy szegény ember, örütségnek adta jeleit, köpködött másokra, majd sirt, majd nevetett, félre beszélt, szaladgált; de az után a' szomorú következés meg mutatta, hogy azok nem örütségnek, hanem veszettségnek voltak elő postái; mert az után az ember csak hamar dühösködni kezdett, mindent tépett, szaggatott, és gyakran sikóltva mondotta ezt: hogy hozzá közel ne menjenek, mert az apját-is ketté harapná, és hogy ha valakit agyon marhatna, tudja, hogy ő meg gyógyulna. Ekkor erőssen meg kötöztetett, mert már a' Hydrophobia is (a' víztől való izonyodás) nagyon el érte volt, mellyet sokan gyógyulhatatlannak tartanak, minden fényestől is, mint a' mallyen a' tükör, nagyon félt.

Az Orvos ekkor adott nékie bé *Opiumból* 1. gránt, *kőrös féreg* (cantharis) porából 12 gránt, és *Bella donna extractumából* 23 gránt, ezeket együtt igen igen finom porrá törte, és hogy az orvosság-is fekete legyen, bodza sziruppal fel keverte, és feketére festett fa-kalából neki bé

adták nagy nehezen minden 3 órában az emlitett dosírt, és igen szépen ki-épült, molt sintse semmi baja.

Aradon Nov. 25-ik napján. A' mi gyalog és lovas insurgens seregeink máregéltlen ki készültek, és akarmelly órában kélzek a' marsirozásra. A' gyalogság 698, a' lovallág pedig 1 Eskadronból, az az 180 főből áll. Mind a' kettoben válogatott legénység vagyon, a' lovallágnak szép monturja, fegyvere és jó lova van; a' gyalogság is jól vagyon equipirozva.

A' gyalogságnak *Obestere*, Titt. Gyoreki *Edelspacher Zsigmond* Cs. K. Tanácsos, és Tekint. Arad Vármegyének első All-Ispánja;

Obristlajtinántja Cs. K. Tanácsos Tökölle Sabbás.

Kapitánnya, Nagy József és Kórnély József.

Fő Hadnagygyi Svertetzky József, Gyurkovics Károly, Edelspacher Zsigmond, Langó Ferencz, Bartos Ferencz, Antalffy János, Krifthory László és Bartosfágh József.

All Hadnagyi Pankl, Silberleitner, Kofztolányi János, Koron József, Meliseg, Szentlélek János, Kofztolányi József, és Otto Frigrik.

Zászlórtartói Hermann János, Fischer Gorrig, és Mihalovics Demeter.

A' lovallágnál *Fő Strázsmester*, Edelspacher Mátyás, *Escadronos Kapitány* Bene Leopold.

Második Kapitány Nandor József.

Fő Hadnagyok: Bartosfágh Mihály, és Skerlec N. N.

All Hadnagyok: Bessenyi és Kádas.

Ezen hólnapnak 23-ikán szentelte fel Csanádi Püspök Ö Méltosága a' gyalog insurgens sereg zászlóját a' Minoriták templomában, minek utánna a' szent mise el végződött volna. Az áhétatosság végződése után, az egész templom előtt állott insurgens seregre áldást mondott Püspök

Ő Nagysága. Délben 40 fogásra való ebédet adott a' fent nevezett első All-Ispán.

Temesvárt Nov. 26-ik napján. A' Temes, és Krassó Vármegye insurgens seregnek zászlóját tegnap szentelte fel Csanádi Püspök Ő Nagysága, a' melly alkalmatossággal mind ez, mind *Klaniczay* Vice-Ispán Ur igen gyökeres órátiót mondottak az insurgens lereg előtt, 's fontos okokkal terkengették a' zászló alá meg esküttek, a' Haza és Király eránt való tantorithatatlan hivsége. A' Temes-Vármegyei lovas sereg zászlójának Titt. *Edelspacher Ersebet* Kis Afzony a' gyalogságnál pedig Titt. *Deschan* Afzonyosság voltak a' kerefzt anyák. A' Krassó Vármegyei insurgens lovasság zászlójának fel szentelésekor Titt. *Közöghy Asszonyosság*, a' gyalogságnál pedig *Hermann Obersterné*, született *Bachó Afzonyosság* viselték azon hivatalt. Délben 40 fogásra való ebéd volt *Cameralis Administrator Deschan* Urnál, este teátrum, ennek végződése után pedig fényes bál.

A' Krassovai gyalog Insurgens Seregnel következendők a' tisztek:

Kapitányok: *Hollzó Pál*, és *Cseffalvai János*.

Fő Hadnagyok: *Zsarnóczay János*, *Közeghy Ferentz*, *Filcher József*, és *Franczenauer János*.

All Hadnagyok: *Vuja Demeter*, *Hirichpach János*, *Naum Mihály*, és *König József*.

Zemlinben, vagy Zimonyban Nov. 30-ik napján. A' Belgrádi nem egyesült ó hitű Érsek még most is árestombban ül. A' Basa, a' mint mondatik, már régen jelentést küldött a' Konstantinápoli Divánnak az ő vétkeiről, de még eddig semmi végzés nem jött iránta. Különös dolog, hogy a' Belgrádi Basán kívül senki sem tudhatja az ő meg fogattatásának valóságos okát.

Erdély Ország.

Hermanstadtból Nov. 18-dik napján. Hová tovább mind nagyobb nagyobb előmeneteleket teszen a' Widdini pártos Basa *Paswan Oglu*, és Havas All-földön is Bukareft felé menni szándékozik. A' Vajda három Basa vezérlések alatt, egy 6000 főből álló corpuft állított fel ellene. Bukareftből már is költöznek ki a' lakosok. Az ott lévő Gymnasiumban tanuló Görög ifjak lassanként mind szélyvel ofzlanak; sőt maga a' Vajda is, ládákra rakván féltöbb kintseit bátorságosabb helyre vonta magát.

A' Zernefti, Brassói és Fogarasi hegyekben sok új arany és ezüst bányák találtattak nem régiben. Kapitány *Scottler*, a' ki már két ízben volt Ámerikában, és néma napján Adjutanságot viselt *Lafayette* mellett, tellyes hatalommal lévén oda küldetve, a' hol gondollya, hogy több arany vagy ezüst bányákra találhat, mély gödröket asat, és olvaftzó kemeutzéket épitet; sőt talált is már oly helyekre, a' mellyekből ki ásatott kövek mázsájából 75 font izint vett ki. Arany bányára is 12-1e, még pedig igen jókra talált.

* * *

Temessvár. Felséges Úrunk méltoztatván Erdély Orzági Nemes *Gyertyánsi Lukáts, Antal,* és *Kristoff* Uraknak, sok rendbe szerzett különös érdemekért, Nemes Torontál Vármegyébe fekvő, három, úgymint: *Dolvadia, Gyr,* és *Bobda* nevezetű Falukat, *Donatio* mellett kegyesen conferálni, az említett testvér Urak ezen Faluknak örökös Biradalmába bé iktattattak.

D, D. S. -